

INTEREŠU PULCIŅA "LATVIESU TAUTAS PASAKAS"

PROGRAMMA

Programmas īstenošanas plāns:

1. Programmas īstenošanas mērķauditorija ir 5. pirmsskolas izglītības iestādes bērni no sagatavošanas grupām.
2. Programmas īstenošanas laiks nav īsāks par vienu gadu.
3. Programmas īstenošanas darba forma – pulciņš.
4. Bērnu grupas skaits dalās uz pusi, tas ir uz pusgrupām.
5. Vienas nodarbības ilgums ir 30 minūtes 2 reizes nedēļā.

Programmas īstenošanas plānotie rezultāti:

- Bērni atbildēts uz jautājumiem pēc pasakas izlasīšanas;
- Pasakas nobeiguma izdomāšana;
- Pasakas izspēle lomās;
- Pasakas sacerēšana;
- Pasakas varoņu, objektu zīmēšana;
- Pasakas elementu veidošana, aplicēšana, konstruēšana;
- Pilnveidot bērnu prasmi uzstāties uz skatuves.

Programmas īstenotājs:

Jūlija Zujeva

Interēšu pulciņa “Latviešu tautas pasakas” plāns.

Aprīlis

01.04.2021- 30.04.2021.

Pasaka “Sniegbaltīte”

1. Pasakas lasīšana.
2. Jautājumi.
3. Latviešu tautas pasaku klausīšanās.
4. Radošais darbs (zīmēšana, gleznošana, veidošana).
5. Rūķīšu mājiņas zīmēšana.
6. Varoņu zīmēšana.

Lasīšanai:

Reiz ziemas vidū, kad sniegpārslas krita no debesīm kā pūkas, kāda karaliene sēdēja pie loga, kam bija melnkoka aplodas, un šuva. Kad viņa šūdama palūkojās laukā, kā snieg sniegs, viņai pirkstā iedūrās adata, un sniegā nopilēja trīs asins lāses. Tā kā asiņu sarkanums sniega baltumā izskatījās ļoti skaisti, viņa pie sevis nodomāja: «Kaut man būtu bērniņš - tik balts kā sniegs un tik sārta kā asins, ar tik melniem matiņiem kā melnkoks!» Drīz viņai piedzima meitiņa — tik balti sārta kā sniegs un asinis un ar matiņiem melnkoka melnumā, tāpēc viņu nosauca par Sniegbaltīti. Tikko bērns bija piedzimis, karaliene nomira.

Pēc gada karalis apņēma citu sievu. Tā bija skaista sieviete, bet pārāk lepna un augstprātīga un nevarēja ciest, ka cita kāda viņu pārspētu skaistumā. Viņai piederēja brīnumspogulis; kad viņa pie tā piegāja, aplūkoja sevi un teica:

— Spogulīt, spogulīt, pasaki tā:

Kura šai zemē visskaistākā?—

Spogulis atbildēja:

— Jūs, karalien, esat visskaistākā.

Tad viņa jutās apmierināta, jo zināja, ka spogulis saka patiesību. Pa to laiku Sniegbaltīte auga un kļuva arvien skaistāka, septiņu gadu vecumā jau bija tik skaista kā dzidra, saulaina diena, skaistāka par pašu karalieni. Kad nu augstprātīgā karaliene atkal reiz jautāja spogulim:

— Spogulīt, spogulīt, pasaki tā:

Kura šai zemē visskaistākā? —

tas atbildēja:

— Vēl šeit esat skaistākā, karalien, jūs,

Bet Sniegbaltīte tūkstošreiz skaistāka būs.

Nu karaliene izbijās un kļuva zili zaļa aiz skaudības. Kopš šā brīža, ieraugot Sniegbaltīti, viņai iekšā viss sagriezās, tik ļoti viņa meitenīti ienīda. Skaudība un augstprātība auga un zēla viņas sirdī arvien kuplāk, un viņai vairs nebija miera ne dienu, ne nakti. Karaliene pasauca kādu mednieku un teica:

- Aizved šo bērnu mežā, es viņu vairs negribu ne acīs redzēt. Nogalini viņu, un par apliecinājumu, ka esi to izdarījis, atnes man meitenes plaušas un aknas!

Mednieks paklausīja un aizveda meitenīti mežā, bet, kad viņš izvilka dunci un gribēja ar to caurdurt Sniegbaltītes nevainīgo sirsniņu, viņa sāka raudāt un lūdzās:

- Mīļais medniek, atstāj mani dzīvu! Es aizskriešu tālu meža biezoknī un nekad vairs šurp nenākšu.

Tā kā Sniegbaltīte bija tik skaista, medniekam kļuva viņas žēl un viņš teica:

— Tad bēdz projām, nabaga bērns!

"Gan meža zvēri viņu drīz aprīs," viņš nodomāja un jutās, it kā akmens būtu novēlies no sirds, jo nu pašam vairs nevajadzēja meitenīti nogalināt. Tajā mirkli pieskrēja klāt mežacūkas sivēns, mednieks to nokāva, izņēma plaušas un aknas un aiznesa karalienei par pierādījumu. Ļaunā sieviete lika pavāram tās izvārīt un piemest sāli, un tad apēda tās, domādama, ka ēd Sniegbaltītes plaušas un aknas.

Nabaga bērns nu lielajā mežā jutās tik bezgala vientuļš un tik ļoti baiļojās, ka šausmās raudzījās apkārt un nezināja, kur meklēt glābiņu. Tad meitenīte metās skriet, viņa skrēja pār asajiem akmeņiem un cauri ērkšķiem, meža zvēri lēkāja turpat blakus, bet neko viņai nedarīja. Viņa skrēja, ko kājas nesa, līdz pienāca vakars, un tad ieraudzīja mazu mājiņu un iegāja iekšā atpūsties. Mājiņas iekārtojumā viss bija ļoti mazs, bet tik tīrs un glīts, ka nav nemaz izstāstāms. Tur bija balti klāts galdiņš ar septiņiem maziem šķīvīšiem, pie katra šķīvīša karotīte, nazītis un dakšiņa, un arī dzeramais kausiņš. Pie sienas cita citai blakus bija saliktas septiņas gultiņas, pārklātas ar sniegbaltiem paladziņiem. Tā kā Sniegbaltīte bija ļoti izsalkusi un izslāpusi, bet negribēja vienam ēdējam domāto šķīvīti izēst gluži tukšu, tad ēda no katra šķīvīša mazliet sakņu un maizes un nodzēra no katra kausiņa pa lāsītei vīna. Viņa bija arī ļoti nogurusi, tāpēc gribēja atgulties, bet neviena gultiņa nederēja — viena bija par garu, otra - par īsu, beidzot septītā likās pašā laikā, tur viņa palika, noskaitīja lūgsnu un aizmīga.

Kad bija jau pavisam satumsis, pārradās mājiņas saimnieki — septiņi rūķīši, kuri kalnos cirta un raka rūdu. Viņi aizdedza savas septiņas svecītes, un mājiņā kļuva gaišs. Nu viņi pamanīja, ka tur kāds bijis, jo nekas vairs neatradās tādā kārtībā, kādā bija atstāts.

Pirmais rūķītis iesaucās:— Kas sēdējis uz mana krēsliņa?

Otrais:— Kas ēdis no mana šķīvīša?

Trešais:— Kas lauzis no manas maizītes?

Ceturtais:— Kas ņēmis no manām saknītēm? Piektais:— Kas lietojis manu dakšiņu?

Sestais:— Kas griezis ar manu nazīti?

Septītais:—Kas dzēris no mana kausiņa?

Tad pirmais palūkojās apkārt, pamanīja iedobumu savā gultiņā un jautāja:— Kas gulējis manā gultiņā?— Citi pieskrēja klāt un sauca:— Manā arī kāds ir gulējis!— Septītais, pametis skatienu uz savu gultiņu, ieraudzīja tajā gulam Sniegbaltīti. Viņš pasauca citus, tie saskrēja kopā, no brīnumiem iekliedzās un, pacēlušī savas septiņas svecītes, apgaismoja meiteni.— Ak tu mīļais Dievs! Ak tu mīļais Dievs!— viņi klaigāja.— Cik skaists

bērns!— Rūķīšu prieks bija tik liels, ka viņi Sniegbaltīti nemodināja, bet ļāva, lai gul. Septītais rūķītis pārgulēja pie saviem biedriem - pie katra pa stundai, un tad jau nakts bija pagājusi.

No rīta Sniegbaltīte pamodās un, ieraudzījusi septiņus rūķītus, izbijās. Taču rūķīši izturējās laipni un jautāja:

— Kā tevi sauc?

— Mani sauc par Sniegbaltīti,— meitene atbildēja.

— Kā tu nonāci mūsu mājīnā?— rūķīši taujāja tālāk. Meitene pastāstīja, ka pamāte pavēlējusi viņu nogalināt, bet mednieks dāvājis viņai dzīvību, un kā pēc tam viņa visu dienu skrējusi, līdz beidzot atraduši šo mājīnu. Rūķīši teica:

- Ja esi ar mieru pārraudzīt mūsu saimniecību, vārīt, klāt gultas, mazgāt, šūt un adīt un ja tu visu turēsi kārtīgu un tīru, tad vari pie mums palikt un tev nekā netrūks.

- Jā, ļoti labprāt,— Sniegbaltīte atbildēja un palika pie viņiem. Viņa gādāja par kārtību mājā. No rīta rūķīši devās kalnos un raka rūdu un zeltu, vakaros nāca mājās, un tad ēdienam vajadzēja būt gatavam. Visu dienu meitene bija vienā, tāpēc labie rūķīši viņu brīdināja:

- Piesargies no savas pamātes, gan viņa drīz uzzinās, ka esi šeit, tāpēc nelaid nevienu iekšā!

Kad karaliene bija apēdusi plaušas un aknas, domādama, ka tās izņemtas Sniegbaltītei, viņa atkal bija pārliecināta, ka ir vispārākā un visskaistākā; piegājusi pie spoguļa, viņa teica:

— Spogulīt, spogulīt, pasaki tā:

Kura šai zemē visskaistākā?

Spogulis atbildēja:

— Šeit, karaliene, esat skaistākā jūs,

Bet tālu aiz septiņiem kalniem,

Kur septiņi rūķīši mīt,

Gan Sniegbaltīte tūkstošreiz skaistāka būs.

Nu karaliene izbijās, jo zināja, ka spogulis vienmēr runā taisnību, un noprata, ka mednieks viņu piekrāpis un Sniegbaltīte vēl ir dzīva. Tad viņa no jauna sāka prāt, kā meiteni nogalēt, jo aiz skaudības nekur nevarēja gūt mieru, kamēr nebija kļuvusi skaistākā visā valstī. Beidzot viņa bija kaut ko izdomājusi, tāpēc nokrāsoja seju un apģērbās kā veca pauniece, lai būtu pavisam nepazīstama. Tādā izskatā viņa aizgāja pāri septiņiem kalniem uz septiņu rūķīšu mājīnu, piekļāvēja pie durvīm un sauca:

— Skaistas preces, lētas preces!

Sniegbaltīte palūkojās laukā pa logu un jautāja:

— Labdien, mīļā sieviņa, ko jūs labu pārdodat?

- Labas preces, skaistas preces, jostas visādās krāsās,— vecā atbildēja un rādīja no krāsainiem zīda diegiem pītu jostu.

«Šo godīgo sieviņu es varu ielaist,» Sniegbaltīte domāja, atvilka durvju bultu un nopirka skaisto jostu.

- Kā tu izskaties, bērns!— vecā iesaucās.— Nāc, es tev sasiešu jostu kārtīgi!

Sniegbaltīte bez ļaunām aizdomām piegāja klāt un ļāva jauno jostu sasiet, bet vecā ātri savilka jostu tik cieši, ka meitene nevarēja paelpot un nokrita mirusi.

- Tagad tu vairs neesi skaistākā,— vecā noteica un aizsteidzās.

Drīz vien septiņi rūķīši pārnāca vakariņās, bet kā viņi izbijās, kad ieraudzīja mīļo Sniegbaltīti guļam zemē pavisam nekustīgu, gluži kā mirušu! Viņi meiteni pacēla un, redzēdami, ka viņai pārāk cieši savilkta josta, pārgrieza to; tad Sniegbaltīte ievilka elpu un pamazām atdzīvojās. Dzirdējuši, kas noticis, rūķīši teica:

- Vecā pauniece nebija neviens cits kā bezdievīgā karaliene! Piesargies un nelaid iekšā nevienu pašu, kad mēs neesam mājās!

Ļaunā sieva, pārnākusi savā pilī, piegāja pie spoguļa un jautāja:

— Spogulīt, spogulīt, pasaki tā:

Kura šai zemē visskaistākā?

Taču spogulis atbildēja kā iepriekš:

— Šeit, karalien, esat skaistākā jūs,

Bet tālu aiz septiņiem kalniem,

Kur septiņi rūķīši mīt,

Gan Sniegbaltīte tūkstošreiz skaistāka būs.

To dzirdot, karalienei likās, ka sirds vai plīsis, tik ļoti viņa izbijās, jo saprata, ka Sniegbaltīte vēl ir dzīva.- Tagad gan es izdomāšu kaut ko tādu, ka tu uz vietas būsi pagalam,— viņa teica un, ņemot palīgā dažādas burvju mākslas, kuras prata, saindēja matu suku. Tad viņa pārgērbās par citāda izskata vecu sievu un devās pāri septiņiem kalniem pie septiņiem rūķīšiem, piekļāvēja pie durvīm un sauca:

— Labas preces, lētas preces!

Sniegbaltīte palūkojās laukā un teica:

— Ejiet vien tālāk, es nedrīkstu nevienu laist iekšā.

- Bet paskatīties taču tev ir atļauts,— vecā teica, izvilka sain-dēto suku un pacēla gaisā. Suka meitenītei tik ļoti patika, ka viņa ļāva sevi apmānīt un atvēra durvis. Kad suka bija nopirkta, vecā sacīja:— Tagad es tevi labi sasūkāšu.— Nabaga Sniegbaltīte neko ļaunu nenojauta un ļāva to darīt, taču, tiklīdz suka bija ielikta matos, inde iedarbojās un meitene bezsamaņā nokrita zemē. Ļaunā sieva teica:— Nu, pati skaistākā, tagad ar tevi ir beigas!— un aizgāja. Par laimi, drīz jau pienāca vakars un septiņi rūķīši atgriezās mājās. Kad viņi ieraudzīja Sniegbaltīti guļam zemē kā mirušu, viņiem tūlīt radās aizdomas, ka te bijusi pamāte, viņi sāka meklēt un atrada saindēto suku; tiklīdz tā bija izvilka no matiem, Sniegbaltīte atkal atmodās un izstāstīja, kas noticis. Rūķīši vēlreiz brīdināja viņu būt ļoti piesardzīgai un neatvērt durvis nevienam pašam.

Pārnākusi, mājās, karaliene nostājās pie spoguļa un teica:

— Spogulīt, spogulīt, pasaki tā:

Kura šai zemē visskaistākā?

Spogulis atbildēja tāpat kā iepriekš:

— Šeit, karalien, esat skaistākā jūs,

Bet tālu aiz septiņiem kalniem,

Kur septiņi rūķīši mīt,

Gan Sniegbaltīte tūkstošreiz skaistāka būs.

Izdzirdusi spoguļi tā runājam, karaliene aiz dusmām trīcēja un drebēja.— Sniegbaltītei jāmirst, kaut arī tas maksātu dzīvību man pašai!—viņa iesaucās. Tad viņa iegāja slepenā istabā, kur neviens nekad nevarēja iekļūt, un pagatavoja indīgu ābolu. Pēc izskata tas bija ļoti skaists — bālgans ar sārtumu vienā pusē, tā ka jebkuram, kas to ieraudzītu, vajadzētu vēlēties to iegūt, taču, ja kāds no tā nokostu kaut vienu kumosīnu, tam tūlīt būtu jāmirst. Kad ābols bija gatavs, karaliene izkrāsoja sev seju, pārgērbās par zemnieci un aizgāja pāri septiņiem kalniem pie septiņiem rūķīšiem. Viņa piekļāvēja, Sniegbaltīte izbāza galvu pa logu un teica:

- Es nevienu nedrīkstu laist iekšā, septiņi rūķīši man to aizliedza.

— Tad lai tā arī paliek,— zemniece atbildēja,— gan jau es savus ābolus pārdošu. Taču vienu gribu tev uzdāvināt.

— Nē,— Sniegbaltīte atvairījās,— es neko nedrīkstu ņemt.

— Vai baidies, ka saindēsies?— vecā jautāja.— Paskaties, es pārgriežu ābolu uz pusēm; sarkano pusi ēd tu, bālo ēdīšu es.

Ābols bija sagatavots tik prasmīgi, ka indīga bija tikai sarkanā puse. Sniegbaltītei ļoti kārojās skaistā ābola, un, redzējama, ka zemniece pati to ēd, viņa vairs ilgāk nespēja nociesties, izstiepa roku un paņēma saindēto pusi. Tiklīdz viņa nokoda gabaliņu, tā nokrita zemē kā beigta. Karaliene to vēroja ar zvērojošu skatienu, tad skaļi iesmējās un teica:— Balta kā sniegs, sārtā kā asins, ar tik melniem matiem kā melnkoks! Šoreiz rūķīši tevi vairs neuzmodinās.— Kad nu viņa mājās jautāja spogulim:

— Spogulīt, spogulīt, pasaki tā:

Kura šai zemē visskaistākā?-spogulis beidzot atbildēja:

— Jūs, karalien, esat visskaistākā.

Tagad karalienes skaudīgajai sirdij bija miers, cik nu vispār mierīga var būt skaudīga sirds.

Rūķīši, vakarā pārnākuši mājās, atrada Sniegbaltīti guļam zemē, viņa vairs neelpoja un bija mirusi. Rūķīši viņu pacēla un meklēja, vai neatradīs kaut ko saindētu,— atraisīja jostu, sukāja matus, nomaz-gāja meiteni ar ūdeni un vīnu, taču nekas nelīdzēja,— mīlais bērns bija un palika miris. Rūķīši uzlika viņu uz liķu nestuvēm, sasēdās visi septiņi apkārt un apraudāja trīs dienas. Tad viņi gribēja Sniegbaltīti apbedīt, bet viņa vēl izskatījās tik svaiga, ar skaistiem, sārtiem vaidziņiem, gluži kā dzīva. Rūķīši teica:— Tādu mēs viņu nevaram aprakt melnajā zemē,— tāpēc lika pagatavot caurspīdīgu stikla zārku, lai varētu Sniegbaltīti no visām pusēm redzēt, ieguldīja viņu tur un uz zārka ar zelta burtiem uzrakstīja viņas vārdu un to, ka viņa ir princese. Zārku viņi

novietoja laukā kalna galā, un viens no rūķīšiem vienmēr palika tur par sargu. Arī zvēri nāca un apraudāja Sniegbaltīti, pirmā atlidoja pūce, pēc tam krauklis un visbeidzot balodītis.

Sniegbaltīte gulēja zārkā ilgi, ilgi, taču netrūdēja, bet izskatījās kā aizmigusi; viņas āda joprojām bija balti sārta kā sniegs un asinis, bet mati melni kā melnkoks.

Reiz mežā bija nokļuvis karaļdēls un devās uz rūķīšu māju, lai tur pārnakšnotu. Viņš ieraudzīja uz kalna zārku ar skaisto Sniegbaltīti un izlasīja, kas uz tā ar zelta burtiem bija rakstīts. Tad viņš lūdza rūķīšus:

— Atdodiet zārku man, es jums par to došu, ko vien vēlaties.

Taču rūķīši atbildēja:

— Mēs to neatdosim pat par visas pasaules zeltu.

Nu karaļdēls teica:

— Tad atdāviniet to man, es nevaru dzīvot, Sniegbaltīti neredzot, es viņu cienīšu un godāšu, viņa būs mana mīļotā.

Kad viņš tā runāja, labajiem rūķīšiem kļuva karaļdēla žēl, un viņi zārku atdeva. Karaļdēls nu lika saviem kalpiem pacelt zārku uz pleciem un nest projām. Taču nesēji paklupa pār kādu krūmu, un no satricinājuma Sniegbaltītei no mutes izkrita saindētais ābola gabals, kuru viņa bija nokodusi. Pēc brītiņa viņa jau atvēra acis, pacēla zārka vāku, piecēlās pati un atkal bija atdzīvojusies.

— Ak Dievs, kur gan es atrodos?— viņa iesaucās.

Karaļdēls priecīgs atbildēja:

— Tu esi pie manis.— Viņš izstāstīja, kas noticis, un vēl teica:— Es tevi mīlu vairāk par visu pasaulē, nāc man līdzi uz mana tēva pili un kļūsti mana sieva!

Sniegbaltīte bija ar mieru un devās līdzi, un abu kāzas tika rīkotas ļoti greznas un krāšņas.

Uz svinībām bija ielūgta arī Sniegbaltītes nekrietnā pamāte. Saposusies greznas drānas, viņa piegāja pie spoguļa un teica:

— Spogulīt, spogulīt, pasaki tā:

Kura šai zemē visskaistākā?

Spogulis atbildēja:

— Karalien, šeit esat skaistākā jūs,

— Bet jaunā karaliene tūkstošreiz skaistāka būs.

Tad ļaunā sieva izgrūda lāstu, un viņai kļuva tik ļoti bail, tik bail, ka viņa nezināja, kur likties. Sākumā viņa nemaz vairs negribēja uz kāzām iet, taču nekur nevarēja rast mieru, jo viņai ļoti kārojās redzēt jauno karalieni. Iegājusi pilī, viņa pazina Sniegbaltīti un aiz bailēm un šausmām apstājās kā pārakmeņojusies. Taču uz kvēlošām oglēm jau bija nokaitētas dzelzs tupeles; tās, saņemtas stangās, tagad ienesa iekšā un nolika viņai priekšā. Viņai vajadzēja šīs sarkani kvēlojošās tupeles maut kājās un dejojot tik ilgi, līdz viņa pakrita beigta.

Jautājumi.

-Kām piedzima meitiņa?

Atbilde : Karalienei.

-Kā viņu sauca?

Atbilde : Sniegbaltīte.

- Kas notika ar karaliene?

Atbilde : Viņa nomira.

Latviešu tautas pasaku klausīšanā

http://www.pasakas.net/pasakas/literaras_pasakas/s/sniegbaltite/

Iejas radošai darbībai

Daugavpils pilsētas
5.pirmsskolas izglītības iestāde

Rūķīšu mājiņas zīmēšana.

Kā uzzīmēt pasaku "Sniegbaltīte un septiņi rūķi"?

<https://lv.info-4all.ru/dosug-i-razvlecheniya/kak-narisovat-skazku-quotbelosnezhka-i-sem-gnomovquot/>

Учимся рисовать вместе с *Deti-Online.com*

